

Rosmarinus officinalis L. – Ροσμαρίνος ο φαρμακευτικός

κοινά ονόματα: λασμαρί (Κύπρος), δεντρολίβανο, δυοσμαρίνι, ροσμαρί, αρισμαρί κ.ά.

Κατά τον Διοσκουρίδη: λιβανωτίς (τέταρτη)

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Θάμνος αειθαλής, όρθιος, πολύκλαδος και πυκνόφυλλος, αρωματικός, μελιτογόνος, ύψους 0,50-2 μ.

Φύλλα βελονοειδή, μήκους 1,5-4 εκ.

Άνθη κυανόλευκα, λευκωπά ή ανοιχτά ώδη, στις μασχάλες των φύλλων ή στις άκρες των βλαστών.

Τα φύλλα και άνθη έχουν έντονη αρωματική οσμή, πικρή καμφορούχο γεύση.

Πολλαπλασιασμός κυρίως με παραφυάδες, ιδίως σε ασβεστούχο έδαφος.

Μεγαλύτερη παραγωγή αιθερίου ελαίου: Ν. Γαλλία, Ισπανία, Β. Αφρική, Δαλματικές ακτές.

ΜΥΘΟΙ-ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο βασιλιάς της Περσίας Όρχαμος και η Ωκεανίδα Ευρυνόμη έκαναν δυο κόρες: τη Λευκοθή και την Κλιτύη. Ο Απόλλων-Ήλιος ερωτεύτηκε την πρώτη αλλά τον αγάπησε η δεύτερη, που ζήλεψε και είπε στον πατέρα της ότι η αδελφή της είχε ερωτική σχέση με τον Ήλιο. Ο Όρχαμος έθαψε την Λευκοθή ζωντανή και ο Ήλιος για να τη σώσει τη μετέτρεψε σε δεντρολίβανο, φυτό που από τότε το χρησιμοποιούσαν ως ενισχυτικό της μνήμης. Η Κλιτύη μετανιωμένη μεταμορφώθηκε σε ηλιοτρόπιο. (Οβίδιος, *Μεταμορφώσεις*)

Το θεωρούσαν δώρο της Αφροδίτης στους ανθρώπους, έτσι το έκαιγαν στους βωμούς της.

Το δεντρολίβανο κατά την αρχαιότητα το χρησιμοποιούσαν ως θυμίαμα, ως άρτυμα στη μαγειρική, ως φαρμακευτικό φυτό, για να φτιάχνουν στεφάνια, για να διακοσμούν παραστάσεις θεών και για να αρωματίζουν το κρασί.

Το θεωρούσαν ως τονωτικό του εγκεφάλου, ενισχυτικό της μνήμης κι έτσι ήταν σύμβολο σταθερότητας, εμπιστοσύνης, πίστης, στις τελετουργίες σύμβολο γάμου, αγάπης, φιλίας.

Το έβαζαν στους τάφους των Φαραώ.

ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ

- ως αντισηπτικό-αντιμικροβιακό, αντιρρευματικό, επουλωτικό τραυμάτων
- για τους πόνους της κεφαλής, τις ημικρανίες την αϋπνία, τους πόνους των ματιών, του στομαχιού, της μέσης

- με καρβουνόσκονη από το ξύλο του έτριβαν τα δόντια για να καταπολεμήσουν την τερηδόνα
- για σταμάτημα τριχόπτωσης και για λαμπερά μαλλιά και δέρμα
- στην κτηνιατρική μέχρι σήμερα ως αντιπαρασιτικό και για τη θεραπεία της τριχόπτωσης
- για τον αρωματισμό σαπουνιών και φαρμάκων και για παρασκευή κολόνιας
- ενάντια στον σκώρο
- **ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ: Ψάρι σαβόρε, χοχλιοί μπουμπουριστοί, σκορδοστούμπι, συκώτι, αρνάκι στο φούρνο κ.ά.**

Καημένε δεντρολίβανε

κανείς νερό δε σου 'βανε.

Κανείς δε σου 'βανε νερό

κι ήρθα και σ' εύρηκα ξερό.

Και σ' άφησα να μαραθείς

απάνω π' άρχισες ν' ανθείς.

(Κυκλάδες)